

Andrii Rohov, Candidate of Technical Sciences, Associate Professor
Educational and Scientific Institute «Karazin Banking Institute»
V. N. Karazin Kharkiv National University
Kharkiv, Ukraine

Olha Abramova, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Educational and Scientific Institute «Karazin Banking Institute»
V. N. Karazin Kharkiv National University
Kharkiv, Ukraine

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-471-9-56>

THE SYNERGY BETWEEN DIGITAL TECHNOLOGIES AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN SMALL BUSINESS CONTEXTS

СИНЕРГІЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Концепція сталого розвитку виникла як відповідь на проблеми економічного зростання, які відображаються на соціальних та екологічних сферах. Сталий розвиток визначається як той, що задовольняє потреби поточного покоління, не позбавляючи можливості майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби. Це означає баланс між економічними, соціальними та екологічними аспектами розвитку. Загальна мета сталого розвитку полягає в забезпеченні гармонії між сучасними потребами суспільства та збереженням природних ресурсів для майбутніх поколінь [1]. У вересні 2015 р. в рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку відбувся Саміт ООН зі сталого розвитку, на якому було затверджено нові орієнтири: 17 цілей сталого розвитку (ЦСР, SDG, Sustainable Development Goals) та 169 завдань. Україна, як і інші країни-члени ООН, приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку. Для встановлення стратегічних рамок національного розвитку України на період до 2030 р. на засадах принципу «Нікого не залишити осторонь» було започатковано інклюзивний процес адаптації ЦСР [2–4].

Провідні українські компанії вже вдало імплементували ЦСР у свої стратегії: Rozetka, Київстар, Фокстрот, SoftServe, агроіндустріальний холдинг «МХП», Syngenta, Metinvest, група «Нафтогаз», ПриватБанк, Deloitte тощо [5]. Зокрема інформацію про досягнення 17 ЦСР групою компаній NOVA, щорічний прогрес, соціальні проекти та управління бізнесом можна переглянути у звітах зі сталого розвитку «Нової пошти» [6].

Відомо, що малий бізнес є основою економіки багатьох держав світу, тож саме він має відігравати ключову роль у стимулюванні

економічного зростання та сталого розвитку української економіки. Наразі малий бізнес стикається з численними викликами, серед яких основними є конкуренція на глобальному ринку, обмеженість доступу до фінансових ресурсів, до нових технологій та ринків збуту. Водночас за умов стрімкої цифровізації суспільства впровадження інформаційних технологій, зокрема цифрових платформ, стає дієвим фактором забезпечення унікальних конкурентних переваг, підвищення ефективності, розширення ринкових можливостей і удосконалення управління бізнесом для досягнення ЦСР.

Першою перевагою застосування цифрових платформ у малому бізнесі є можливість отримати доступ до глобального ринку, що значно розширює можливості зростання та розвитку. Інтернет-магазини, соціальні мережі і спеціалізовані платформи знижують витрати виходу на нові ринки. По-друге, цифрові платформи є важливим інструментом оптимізації операційної діяльності малого бізнесу. Використання хмарних сервісів, онлайн-бухгалтерії, CRM-систем та інших цифрових рішень дозволяє значно підвищити ефективність управління, скоротити витрати і підвищити якість обслуговування клієнтів. Також, у контексті сталого розвитку, цифрові платформи сприяють впровадженню екологічних і соціально відповідальних практик. Вони полегшують моніторинг та управління ресурсами, сприяють зниженню вуглецевого сліду і сприяють прозорості у відносинах з партнерами та клієнтами.

Тож малий бізнес в Україні вже має змогу скористатися кількома цифровими платформами, які допомагають досягати ЦСР. Ці платформи сприятимуть підвищенню ефективності бізнесу, розвитку екологічно чистих практик, забезпеченню доступу до фінансових ресурсів і полегшенню співпраці. Ось кілька прикладів таких платформ:

1. Google My Business (підтримка ЦСР 8: Гідна праця та економічне зростання): платформа дозволяє малим підприємствам бути видимими в Інтернеті, залучати більше клієнтів і збільшувати дохід. Це також сприяє створенню нових робочих місць і підтримці місцевої економіки.

2. Shopify (підтримка ЦСР 9: Промисловість, інновації та інфраструктура): пропонує інструменти для створення і керування інтернет-магазинами. Це допомагає малому бізнесу швидко розвивати інноваційні та ефективні канали збуту, забезпечуючи доступ до глобального ринку.

3. Migo (підтримка ЦСР 17: Партнерство заради цілей сталого розвитку) – це платформа для віртуальної командної роботи та мозкових штурмів, що полегшує співпрацю між малими підприємствами, державними органами та неурядовими організаціями. Це може сприяти досягненню спільних цілей сталого розвитку через ефективне партнерство.

4. Salesforce (підтримка ЦСР 12: Відповідальне споживання і виробництво) надає CRM-системи, що дозволяють малим підприємствам ефективно керувати своїми процесами продажу і

взаємодіями з клієнтами. Платформа також підтримує аналіз споживчих тенденцій і допомагає впроваджувати відповідальні бізнес-моделі.

5. Microsoft Azure (підтримка ЦСР 13: Боротьба зі зміною клімату) пропонує хмарні рішення для малих підприємств, які дозволяють зменшити споживання енергії та скоротити викиди вуглецю, переходячи на екологічно чистіші та ефективніші IT-інфраструктури.

6. Etsy (підтримка ЦСР 5: Гендерна рівність) – платформа, що надає жінкам-підприємцям можливість продавати свої товари в Інтернеті. Вона сприяє гендерній рівності, надаючи жінкам можливість розвивати власний бізнес і отримувати фінансову незалежність.

7. Upwork (підтримка ЦСР 8: Гідна праця та економічне зростання) дозволяє малим підприємствам знаходити кваліфікованих фрілансерів для різних завдань, тим самим створює нові робочі місця та підвищує рівень зайнятості.

8. Odoo (підтримка ЦСР 9: Промисловість, інновації та інфраструктура) – комплексна платформа для управління бізнесом, яка включає в себе модулі для фінансового управління, HR, CRM і багатьох інших бізнес-процесів, підтримує інновації і підвищує ефективність малих підприємств.

Використання цих вже всесвітньовідомих платформ допоможе малому бізнесу в Україні впроваджувати інноваційні рішення, ефективно використовувати наявні та залучати сторонні ресурси, та сприятиме досягненню бажаних ЦСР. Але існує декілька питань щодо вільної імплементації цифрових платформ, які поки що менш опрацьовані та можуть бути перспективними для подальших досліджень:

- економічна доступність та нерівність, тобто доступність цифрових платформ для малого і середнього бізнесу, особливо у віддалених регіонах;

- етичні питання та права людини: чи можуть цифрові платформи сприяти захисту прав людини та запобігати їх порушенню;

- вплив на екологічну стійкість, або чи справді використання цифрових платформ призводить до зменшення впливу на навколишнє середовище, чи навпаки, збільшує його через енергоспоживання;

- культурна адаптація та інклюзивність цифрових платформ – чи можуть вони бути адаптовані до культурних особливостей різних регіонів, щоб сприяти їх сталому розвитку;

- аналіз безпеки даних і конфіденційності, що повинні триматися на високому рівні, зокрема при роботі з екологічними та соціальними даними;

- характеристика впливу цифрових платформ на створення або втрату робочих місць та на рівень соціального захисту працівників.

Отже, адаптивне опрацювання вказаних аспектів допоможе малому бізнесу уникнути потенційних ризиків та забезпечить успішне впровадження цифрових платформ задля досягнення сталого розвитку.

Література:

1. Татаринцева Ю. Л., Строков Є. М. Роль інформаційних технологій в забезпеченні сталого розвитку підприємства. *Вісник НТУ «ХПІ» (економічні науки)*. 2023. № 3. С. 93-98. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.3.93>
2. Офіційний сайт ООН. Цілі сталого розвитку. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku> (дата звернення: 03.09.2024)
3. Урядовий портал. Цілі сталого розвитку та Україна. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>. (дата звернення: 03.09.2024)
4. Організація Об'єднаних Націй в Україні. URL: <https://ukraine.un.org/uk/sdgs> (дата звернення: 03.09.2024)
5. 5. Impactorium. Кращі практики. URL: <https://impactorium.org/uk/krashhi-praktiki/> (дата звернення: 02.09.2024)
6. Офіційний сайт «Нова Пошта». Про сталий розвиток Нової пошти. URL: <https://novaposhta.ua/csr/> (дата звернення: 03.09.2024)